41999D0008

ROZHODNUTÍ VÝKONNÉHO VÝBORU
ze dne 28. dubna 1999
o obecných zásadách odměňování informátorů a agentů

[SCH/Com-ex (99)8 rev. 2]

VÝKONNÝ VÝBOR,

s ohledem na článek 132 prováděcí úmluvy k Schengenské dohodě,

s ohledem na články 70 až 76 uvedené úmluvy,

ROZHODL TAKTO:

Výkonný výbor schvaluje rozhodnutí ústřední skupiny ze dne 22. března 1999 o obecných zásadách odměňování informátorů a agentů [SCH/C (99)25, SCH/Stup (98)72 rev. 2].

V Lucemburku dne 28. dubna 1999.

předseda

C. H. SCHAPPER

SCH/Stup (98)72 rev. 2

Věc: **Obecné zásady odměňování informátorů a agentů**

1. *Úvod*

Mezinárodní rozměr trestné činnosti v oblasti omamných látek a dalších podob závažné trestné činnosti a organizované trestné činnosti se projevuje rovněž ve schengenském prostoru.

Pachatelé postupující stále profesionálněji páchají trestné činy v oblasti nedovoleného obchodu s omamnými látkami, přičemž se rychle přizpůsobují novým geopolitickým, právním, hospodářským a technickým změnám a využívají podnikatelské struktury, propojují nedovolené aktivity s dovolenou hospodářskou činností, neváhají využívat násilí nebo vyhrožovat použitím násilí proti osobám nebo majetku, využívat svého vlivu na politiku, hospodářství a veřejnou správu pro dosažení svých cílů, zejména pro získání moci a maximalizaci zisku.

Způsob práce zločineckých organizací zaměřených na obchod s omamnými látkami se vyznačuje specializací, dělbou práce a rozčleněním na nezávislé úseky. Nelegální zisky jsou „reinvestovány" do další trestné činnosti nebo vloženy do dovolených hospodářských činností s cílem získávat vliv nebo vytvořit zločinecký monopol.

Dokonce i speciální vyšetřovací metody jsou stále méně účinné. Aktivní a tajné získávání informací a využívání operativních vyšetřovacích metod a systematické vyhodnocování mají pro rozpoznávání organizované trestné činnosti v oblasti omamných látek a pro boj proti ní stále větší význam . Je třeba se zejména zaměřit na systematické, koordinované a cílené využívání agentů a informátorů.

Informátoři a agenti si musí získat důvěru pachatelů trestné činnosti, aby jejich využití pomohlo objasnit organizaci a strukturu zločineckých organizací.

Z tohoto důvodu provedlo předsednictvo průzkum ve státech Schengenu (viz dokument SCH/Stup (98)25) a poskytlo výsledky těmto státům v dokumentu SCH/Stup (98)60 rev. Studie ukázala, že právní situace a částečně rovněž právní praxe týkající se odměňování informátorů a agentů se v jednotlivých státech Schengenu značně liší. Pracovní skupina pro omamné látky proto na svém zasedání dne 21. října 1998 rozhodla vypracovat společné nezávazné zásady pro odměňování informátorů a agentů a pro poskytování nehmotných výhod.

Tyto obecné zásady odměňování informátorů a agentů mají být použity jako nezávazné směrnice v schengenském prostoru a mají přispět k dalšímu zlepšení celní a policejní spolupráce v této citlivé oblasti. Mají rovněž sloužit jako vzor státům, které pravidla v této oblasti vytvářejí nebo mění.

2. *Obecně*

Důvody pro spolupráci informátorů a agentů s policií a celními orgány jsou často finanční. Je tedy třeba s ohledem na tržní podmínky vytvořit finanční pobídky, které odpovídají jejich osobní situaci, dovednostem potřebným pro tuto činnost, souvisejícímu riziku a výsledku vyšetřování. Určitou úlohu hrají i hospodářské důvody, neboť využívání informátorů a agentů je často levnější.

Dodržování následujících obecných zásad v celém schengenském prostoru by zejména umožnilo přihlížet k taktickým a právním požadavkům vyšetřování trestných činů souvisejících s omamnými látkami s ohledem na dvoustranné nebo regionální zvláštnosti nebo na zvláštnosti trestných činů. To by rovněž zamezilo „turistice agentů" a nežádoucí konkurenci, dvoustranné nebo v schengenském prostoru, mezi policejními a celními orgány, které využívají informátory a agenty.

3. *Zásady*

Těmito zásadami nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy.

Odměny informátorů a agentů by měly být úměrné jednak výsledku vyšetřování vedenému donucovacími orgány nebo nebezpečí odvrácenému díky přijatým opatřením, a jednak osobnímu zapojení a riziku, které informátor nebo agent podstoupil. Finanční pobídky nesmějí informátora nebo agenta podněcovat ke spáchání trestného činu.

Hlavní kritéria jsou:

— množství informací a výsledky dosažené díky nim, například hodnota a množství zabavených omamných látek, počet a význam zatčených pachatelů nebo hodnota zabaveného majetku;

— kvalita informací, například strategicky nebo takticky využitelné informace o *modu operandi*, logistickém postupu pachatelů, cílech zločinecké organizace nebo o reakcích zločineckých struktur na opatření donucovacích orgánů;

— osobní charakteristika informátora nebo agenta, například stupeň jeho zapojení, zvláštní obtíže, rizika a nebezpečí, důvěryhodnost a motivace;

— význam zločinecké organizace nebo struktury a vyšetřování trestné činnosti jejích členů, její vliv v zločineckém prostředí, míra průniku do veřejného života, skutečná nebo předpokládaná škoda, společenský význam případu a způsob jeho zakotvení v místním zločineckém prostředí včetně strategického významu těchto informací.

Odměna za spolupráci je obecně závislá na konkrétním případu spolupráce. Nepředpokládá se poskytování prostředků pro obživu informátorovi nebo agentovi po neomezenou dobu.

Je rovněž možné přijmout ve prospěch informátorů nebo agentů zvláštní opatření pro ochranu nebo pomoc po splnění úkolu (např. opatření na ochranu svědků) a opatření pro jejich sociální ochranu.

Příležitostné náklady informátorů nebo agentů (výdaje) lze proplácet jednotlivě.

Platba se provádí po dokončení úkolu. Po dokončení jednotlivých částí úkolu lze provádět částečné úhrady. Zálohy se nevyplácejí.

Pro příjmy informátora nebo agenta platí vnitrostátní daňové předpisy a předpisy o pojistném na sociální zabezpečení.

Obecně hradí náklady na využití informátora nebo agenta policejní nebo celní orgán, který vede vyšetřování. Provádí-li vyšetřování společně několik schengenských útvarů, je třeba dostatečně brzy dohodnout rozdělení nákladů. Příspěvky od třetích osob se obecně do odměny nezahrnují.

V souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy lze rovněž poskytovat nehmotné výhody, které se počítají jako hmotné příspěvky. Zejména se bere v úvahu povaha těchto výhod, jejich význam pro informátora nebo agenta a náklady na poskytnutí těchto výhod v jednotlivých státech. Mezi nehmotné výhody patří například opatření na ochranu v nebezpečných situacích, zmírnění podmínek zadržení a v závislosti na vnitrostátních právních předpisech úplné nebo částečné prominutí trestu.

Poruší-li informátor nebo agent povinnosti, například porušením dohody, spácháním trestného činu, předáním nepravdivých informací úmyslně nebo z nedbalosti, zaviněným nedodržením pokynů nebo svévolným odchýlením se od taktických příkazů, může být odměna snížena, odepřena nebo, pokud již byla vyplacena, vymáhána v celém rozsahu podle závažnosti provinění. Pokud se taková situace týká nebo by se mohla týkat dvou nebo několika států Schengenu, informují se příslušné vnitrostátní orgány co nejdříve („varování“).

Příslušné ústřední orgány si vyměňují informace o kritériích pro odměňování platných v různých státech.